Lietas Nr. C20311513
Lietas arhīva Nr. C-3115-13/15

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Liepājas tiesas tiesnese L.Vīksna 2013.gada 18.decembrī rakstveida procesā izskatīja civillietu AS „Reverta" maza apmērā prasībā pret /pers. A/ un /pers. B/par parāda piedziņu.

Tiesa

konstatēja:

Prasītājs AS "Reverta" 2013.gada 12.augustā cēlis Liepājas tiesā maza apmēra prasību pret atbildētājiem /pers. A/ un /pers. B/ par parāda un tiesas izdevumu piedziņu.

Prasības pieteikumā ar pielikumiem (lietas 3.-12.lapa) norādīts, ka 2008.gada 23.janvārī atbildētāja /pers. A/ noslēdza studiju kredīta līgumu Nr. 10.-08/03 ar AS,,Parex banka", saskaņā ar kuru prasītājs izsniedza atbildētājai studiju kredītu Ls 585,00.

Atbildētāja/pers. A/ saistību nodrošināšanai 2008.gada 23.janvārī atbildētāja /pers. B/ parakstījusi galvojuma līgumu Nr. 10.-08/03-GL 1, saskaņā ar kuru uzņēmās saistības, izrietošas no studiju kredīta līguma, kā pats parādnieks.

Saskaņā ar līguma 1.7.punktu atbildētājai ir jāmaksā prasītājam procenti par kredīta lietošanu katra kalendārā mēneša 10.datumā. Prasītājs aprēķinājis procentus par kredīta lietošanu Ls 93,47 apmērā, par laika periodu no 2009.gada 6.oktobra līdz 2011.gada 28.aprīlim.

Saskaņā ar līguma 6.2.punktu līgumsods noteikts 0,25% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu. Līgumsods aprēķināts par laika posmu no 2010.gada 10.jūlija līdz 2011.gada 28.aprīlim.

Atbildētāja ir atmaksājusi aizdevumu Ls 29,25 apmērā.

Prasītājs 2011.gada 14.aprīlī nosūtījis abām atbildētājām paziņojumu par studiju kredīta līguma pirmstermiņa izbeigšanu, lūdzot samaksāt parādu saskaņā ar līgumu. Atbildētāja/pers. A/ parādu nav samaksājušas, līdz ar to ar 2011.gada 28.aprīli prasītājs ir vienpusēji izbeidzis studiju kredīta līgumu.

Prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētājas /pers. A/ parādu Ls 998,63 apmērā, ko veido neatmaksātās aizdevuma pamatsummas Ls555,75, procenti par kredīta lietošanu Ls93,67 par laika periodu no 2009.gada 6.oktobra līdz 2011.gada 28.aprīlim, līgumsodu Ls 278,61 par periodu no 2010.gada 10.jūlija līdz 2011.gada 28.aprīlim, aprēķinātos likumiskos 6% gadā par periodu no 2011.gada 29.aprīļa līdz 2013.gada 11. jūnijam Ls 70,80 apmērā un tiesas izdevumus. Piedziņas neiespējamības vai daļējas iespējamības gadījumā no /pers. A/, parādu piedzīt no galvinieces /pers. B/.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1., 1587, 1589., 1590., 1692, 1698, 1716, 1720, 1756, 1764, 1765, 1943, 1946.pantu.

Prasība celta Civilprocesa likuma 30.^{3} nodaļas kārtībā, kā maza apmēra prasība.

Prasītājs norādījis, ka nevēlas lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

Atbildētāji paskaidrojumus Civilprocesa likuma 250.^{23} panta kārtībā nav snieguši.

Civilprocesa likuma 250.$^{25.}$ panta 2.daļā noteikts, ka ja puses nelūdz lietas izskatīšanu tiesas sēdē, vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25}pantu lieta nozīmēta skatīšanai rakstveida procesā, par ko pusēm paziņots nosūtot paziņojumu par sprieduma saņemšanu tiesas kancelejā (lietas 44.lapa).

Pārbaudījusi un izvērtējusi lietā esošos materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir tās uzturētajā apmērā ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Prasības pieteikumā norādītie apstākļi pierādīti ar lietā iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem. Saskaņā ar Civilprocesa likuma

93.panta pirmo daļu, katrai pusei jāpierāda fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus un iebildumus. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 10.pantu, puses realizē savas procesuālās tiesības sacīkstes formā. Ievērojot Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

No lietas materiāliem pievienotā lēmuma secināms, ka AS „Parex banka" ir mainīta firma uz AS „Reverta" (lietas 34.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma.

Ar 2008. gada 23. janvāra studiju kredīta līgumu Nr.10.-08/03 (lietas 15.lapa) pierādīts, ka AS,,Parex banka", piešķīrusi atbildētājai /pers. A/ aizdevumu studiju maksas samaksai 1.studiju gadā Ls 585,00 apmērā, aizdevuma izsniegšanu pilnā apmērā apliecina lietā iesniegtais rīkojums (lietas 25.lapa).

Civillikuma 1943.pants noteic, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

No parāda aprēķina (lietas 28.lapa), redzams, ka aizdevuma pamatsummas atmaksai veikti maksājumi Ls 29,25 apmērā, līdz ar ko aizdevuma pamatparāds ir Ls555,75.

Civillikuma 1946.pants paredz, ka procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti, savukārt 1753.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu.

Saskaņā ar līguma 1.7.punktu atbildētājai ir jāmaksā prasītājam procenti par kredīta lietošanu katra kalendārā mēneša 10.datumā, sākot ar nākamā kalendāra mēneša pēc pirmās kredīta daļas izsniegšanas 10.datumu. Prasītājs aprēķinājis procentus par kredīta lietošanu Ls 93,47 apmērā, par laika periodu no 2009.gada 10.jūnija līdz 2011.gada 28.aprīlim, kas atbilstoši parāda aprēķinam ir Ls 93,47.

No lietas materiāliem pievienotā prasītāja paziņojuma (lietas 26.lapa) redzams, ka prasītājs, konstatējot studiju kredīta līguma 6.1.1. punktā norādīto apstākļu iestāšanos, ir uzaicinājis atbildētājas veikt kavēta maksājumu samaksu, brīdinot, ka pretējā gadījumā prasītājs izmantos līguma paredzētās tiesības vienpusēji izbeigt līgumu ar 2011.gada 28.aprīli. Kā norādīts prasības pieteikumā, tad atbildētājas norādīto saistību nav izpildījušas, līdz ar ko studiju kredīta līgumu prasītājs ir vienpusēji izbeidzis.

Par laika periodu no līguma izbeigšanas līdz 2013.gada 11.jūnijam prasītājs ir aprēķinājis likumiskos nokavējuma procentus 6% gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas, t.i., Ls 70,80 (lietas 29.lapa).

Civillikuma 1716. pants nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņš šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Minētā likuma 1720.panta 1.punktā paredzēts, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts.

No prasītāja iesniegtā parāda aprēķina (lietas 28.lapa) redzams, ka par maksājumu kavējumu aprēķināts līgumsods par laika periodu no 1010.gada 10.jūlija līdz 2011.gada 28.aprīlim Ls 278,61 apmērā, atbilstoši studiju aizdevuma līguma 6.2.punkta noteikumiem.

Izvērtējot pieprasītā līgumsoda apmēru, tiesa ņem vērā apstākli, ka atbildētāja pieļāvusi ilgstošu saistību neizpildi, lietā nav iesniegti pierādījumi, kas apliecinātu, ka atbildētāja būtu veikusi kādus pasākumus saistību neizpildes novēršanai. Atbilstoši minētajam, prasītāja rīcība, pieprasot līgumsodu, nav pretrunā ar Civillikuma 1.pantā deklarēto labas ticības principu, kā arī nav pretrunā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma noteikumiem. Līgumsoda cietēja nav lūgusi tiesai, pamatojoties uz Civillikuma 1724^{1}.pantu, samazināt prasītāja aprēķināto līgumsodu. Tiesa pieprasīto līgumsodu atzīst par pamatotu un piedzenamu pilnā apmērā.

Tiesa konstatē, ka, saskaņā ar Civillikuma 1698.pantu, galvinieks atbild ne vien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem.

No lietas materiāliem pievienotā galvojuma līguma (lietas 24. lapa) konstatējams, ka atbildētāja /pers. B/ ir uzņēmusies saistības kā pats parādnieks, uzņemoties saistību atbildēt par no studiju kredīta līguma izrietošajām aizņēmējas saistībām, tai skaitā, bet ne tikai, par parāda pamatsummu jeb galveno parādu, bet arī par procentiem par kredīta (aizdevuma) lietošanu un rezervēšanu, komisijas maksām, nokavējuma procentiem un līgumsodu, kā arī par visiem iespējamiem izdevumiem, kas saistīti ar atbilstoši studiju kredīta līgumam noteiktā aizņēmējas parāda atgūšanu. Līdz ar to piedziņas neiespējamības gadījumā no atbildētājas /pers. A/ parāds piedzenams no atbildētājas /pers. B/.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu samaksas pierādīšana deleģēta tam, kas to apgalvo. Atbildētāja/pers. A/ parāda aprēķinu nav apstrīdējušas, tiesai nav iesniegti pierādījumi par parāda samaksu. Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja norādīto atbildētājas /pers. A/ parādu prasībā norādītajā apmērā.

Ievērojot Civillikuma 1765.pantu, apmierināms prasītājas lūgums noteikt tai tiesību par laiku no tiesas sprieduma taisīšanas dienas līdz tiesas sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no pamatparāda. To paredz Civilprocesa likuma 195.pants.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli apmierināto prasījumu apmēram. Ņemot vērā norādīto, no atbildētājas /pers. A/ par labu prasītājam piedzenama samaksātā valsts nodeva Ls 149,79 (lietas 13.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 5,50 (lietas 14. lapa), kopā Ls 155,29.

Atbilstoši Civilprocesa likuma $204.^{1}$ pantam, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei. Tiesa atzīst, ka atbildētājiem nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uzCivilprocesa likuma 8., 10., 97., 193., 194., 204.[1] pantu, 250.[25] pantu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. A/, /personas kods/, par labu AS,,Reverta", vienotais reģistrācijas numurs/reģistrācijas numurs/, parādu Ls 998,63 (deviņi simti deviņdesmit astoņi lati un sešdesmit trīs santīmi), kas sastāv no pamatparāda Ls555,75 (pieci simti piecdesmit pieci lati un septiņdesmit pieci santīmi), procentiem par kredīta lietošanu Ls 93,67(deviņdesmit trīs lati un sešdesmit septiņi santīmi), likumiskajiem nokavējuma procentiem Ls 70,80 (septiņdesmit lati un astoņdesmit santīmi), par laika periodu no 2011.gada 29.aprīļa līdz 2013.gada 11.jūnijam, līgumsoda Ls 278,61(divi simti septiņdesmit astoņi lati un sešdesmit viens santīms) par laika periodu no 2010.gada 10.jūlija līdz 2011.gada 28.aprīlim, un tiesas izdevumus Ls 155,29 (viens simts piecdesmit pieci lati un divdesmit deviņi santīmi), pavisam kopā Ls 1153,92(viens tūkstotis viens simts piecdesmit trīs lati un deviņdesmit divi santīmi).

Noteikt AS,,Reverta" tiesību saņemt likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no neatmaksātās pamatparāda summas līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

Piedziņas neiespējamības vai sprieduma daļējas izpildes gadījumā no /pers. A/, piedzīto summu vai tās atlikumu piedzīt no /pers. B/, /personas kods/.

Noteikt maksājumu labprātīgas nomaksas termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas, 2013.gada 18.decembra, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentam, iesniedzot kasācijas sūdzību Liepājas tiesā.

Tiesnese L.Vīksna